

İTÜ

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

Muhasebe Kesin Hesap ve Raporlama Birimi

SAYI : B.30.2.İTÜ.0.70.82.00/ 562

Konu : Maaş zimmetleri hk.

13 TEM 2009

GENELGE

2009/11

Üniversitemiz Fakülte Dekanlıkları Tahakkuk Dairelerince aylıksız izinli olarak herhangi bir nedenle çalışmasına ara vermiş, vefat etmiş, istifa etmiş ya da emekliye ayrılmış Üniversitemiz personeline; gelecek aylara ait yersiz olarak ödenen maaşların ilgililerinden tahsili amacıyla gönderilen yazılarda; bildirimlerin zamanında yapılmadığı, bu konuda gerekli hassasiyetin gösterilmediği gözlemlenmektedir.

Bunun sonucunda; Emekli Sandığı kesenekleri Üniversitemizce yersiz ve boş yere yatırılmakta, akabinde Sosyal Güvenlik Kurumu ile bu konuda tekrar yazışmalar yapılmakta, Fakültelerinden istenen belge ve bilgilerin temini sağlanarak yatırılan meblağların Üniversitemiz özel bütçe hesabına yatırılmasını teminen; kurumlararası yazışmalar yapılarak Sosyal Güvenlik Kurumundan yatırılan meblağlar talep edilmektedir.

Bu arada adına maaş zimmeti çıkarılmış bulunan kimselere ulaşılmaya çalışılmakta, bunun için de adres araştırması, yazışma ve telefon görüşmeleri yapılmakta, tüm bu işlemler için de zaman ve maddi kayıplar meydana gelmektedir.

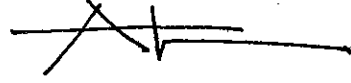
Yazışmalar sırasında belli bir süreç yaşandığı için meydana gelen gecikmelerden kaynaklanan faizlerin tahsili aşamasında da zorluklar yaşanmaktadır. Bu tür alacakların tahsilinde son aşama olan yasal prosedürün başlatılması ve takibi sürecinde ise; Üniversitemiz kaynakları için zaman ve maddi kayıplar söz konusu olmaktadır.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 14.01.2003 tarih ve (16) sıra nolu Genel Tebliğinin 2. Kısımında "Yersiz ve Fazla Yapılan Ödemelere İlişkin İşlemler" bölümünün (A) bendinde yer alan "Yersiz Ödenen Aylıklar İle İlgili İşlemler" bölümünde "Devletin malvarlığında azalmaya neden olan bu uygulamaları yapanlar, ilgili kanun hükümlerine göre idari ve cezai açıdan sorumludurlar" denilmektedir. Söz konusu Tebliğe göre yersiz yapılan bu ödemeler, 818 sayılı Borçlar Kanununun ilgili hükümlerine göre sebepsiz zenginleşme nedeni olarak sayılmaktadır.

Fakülte Dekanlıkları Tahakkuk Dairelerince, uzun bir prosedür gerektiren bu durumların yaratılmaması için azami dikkatin (amir-memur) gösterilmesi gerekliliği çok açıktır. Geçici süre ayrılan, istifa eden, emekli olan veya vefat eden personelin ay itibarıyla ilgili personel ve Tahakkuk Dairesince takibinin yapılması ile; bundan sonra çıkartılacak olan maaş zimmetlerinin Fakültelerin Harcama Birimlerince düzenlenmesi, bu takibin yapılmasında azami fayda sağlayacağı gibi zaman, işin takibi ve sonuçlandırılması açısından da sorumluluğun kimde olduğuna karar vermekte zorlanan özlük işleri ve mutemetler arasında zaman kaybı yaratmadan sonuçlandırılmasını sağlayacaktır.

Keza hayata geçirilmesi düşünülen Kamu Hesapları Bilgi Sistemi planı çerçevesinde bu sorumluluğun üstlenilmesinin Harcama Birimlerinin görevleri çerçevesinde değerlendirileceği düşünülmektedir.

Yaşanılan sorunların çözümünü teminen; tüm birimlerin gerekli hassasiyeti göstermesi hususunu önemle rica ederim.

Prof. Dr. Muhammed ŞAHİN
Rektör ✓.

Ek:

- Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 14.01.2003 tarih ve (16) sıra nolu Genel Tebliği.

Dağıtım:

- Tüm Fakülte Dekanlıkları.

29.06/2009 Şef

07.07/2009 Muh. Yetkilisi

07.07/2009 Str.Gel.D.Bşk.

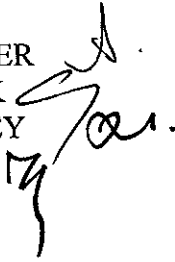
.../.../2009 Gen.Sek.

: Z.A.GÜLVER

: R.ÖZTÜRK

: Z.KOCABEY

: N.ÖZKÖK

3- Saymanlıklardaki iş yükünün azaltılması için, bu alacaklardan tahsili imkanı olanların tahsili sağlanacak, tahsil imkanı kalmayan alacakların terkinine ve ertesi yıla devredilmemesine özen gösterilecektir.

4- Terkin edilen alacaklarla ilgili bilgiler, Tebliğ eki "...Yılı Bütçe Kanununun... Maddesine Göre Silinmesi Uygun Görülen Kişilerden Alacaklar Cetveli"ne kaydedilecek ve cetvelin birinci nüshası Bakanlığımıza (Muhasebat Genel Müdürlüğü İzleme Şube Müdürlüğü) gönderilecektir.

II- YERSİZ VE FAZLA YAPILAN ÖDEMELERE İLİŞKİN İŞLEMLER

A- YERSİZ ÖDENEN AYLIKLAR İLE İLGİLİ İŞLEMLER

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 164 üncü maddesinde aylıkların her ay başında peşin olarak ödeneceği hükme bağlanmıştır. Ancak, tahakkuk dairelerince gerekli hassasiyet gösterilmediğinden, aylıksız izinli olarak veya istifa suretiyle görevinden ayrılan personele de gelecek aya ait aylık ve aylıkla birlikte ödemesi gereken diğer mali haklar tahakkuk ettirilerek peşin ödenmektedir. Yersiz yapılan bu ödemeler, 818 sayılı Borçlar Kanunu hükümlerine göre sebepsiz zenginleşme nedeni sayılmaktadır. Devletin malvarlığında azalmaya neden olan bu uygulamaları bilerek yapanlar, ilgili kanun hükümlerine göre idari ve cezai açıdan sorumludurlar.

Aylık ve aylıkla birlikte ödemesi gereken diğer mali hakların peşin ödenmesinden kaynaklanan ve Devletin malvarlığında bir azalma, kişinin malvarlığında ise bir çoğalma sonucunu doğuran uygulamalar nedeniyle, ilgililerin herhangi bir yaptırım ile karşılaşmaması ve yapılan hatalı uygulamalardan doğan alacakların ilgilileri adına borç kaydedilerek zamanında tahsil edilebilmesi için, uygulamanın aşağıda belirtilen esaslara göre yapılması gerekmektedir.

1- Tahakkuk dairelerince, aylıksız izinli olarak veya istifaen görevinden ayrılanlara gelecek aya ait aylık ve aylıkla birlikte peşin ödemesi gereken diğer mali haklar tahakkuk ettirilmeyecektir.

2- Aylık ve aylıkla birlikte peşin ödemesi gereken diğer mali haklar tahakkuk ettirildikten sonra aylıksız izinli olarak veya istifaen ayrılmaların meydana gelmesi halinde; ilgili birimce tahakkuk dairesi ivedilikle bilgilendirilecek, tahakkuk evrakının saymanlığa gönderilmiş olması durumunda ise tahakkuk dairesi tarafından saymanlığa derhal gerekli bilgi verilerek yersiz ödemenin yapılması önlenecektir. Ayrıca, aylıksız izin onaylarının ilgililere tebliğinden önce Devlet alacağının tahsil edilmesi sağlanacaktır.

3- Aylıksız izinli olarak veya istifaen ayrılanlara ilişkin bilgiler saymanlıklara intikal ettirildiğinde, saymanlıklarca;

a) Tahakkuk evrakları henüz işleme konulmamışsa, aynı aylık bordrosundaki diğer memurların aylıklarının ödenmesinde bir gecikmeye yol açılmadan, aylıksız izine ayrılan veya istifaen ayrılan memurlara yersiz ödemeye yol açmayacak şekilde düzenlenecek ayrı bir Tahakkuk Müzekkeresi ve Verile Emrine bağlanmaları için tahakkuk dairesi ile gerekli koordinasyon sağlanacaktır.

b) Tahakkuk evrakının işleme konulduğu ve gönderme emrinin düzenlenmiş olduğu hallerde, saymanlığın hesabının bulunduğu banka şubesi ile irtibata geçilerek, saymanlığın hesabından memurun hesabına henüz aktarma yapılmamışsa söz konusu gönderme emri geri alınacak ve doğru tutarlara göre yeniden tanzim edilmek suretiyle, düzeltilmiş listeyle birlikte bankaya gönderilecektir.

c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen işlemlere rağmen yapılan yersiz ödemeler, ilgilileri adına borç kaydedilerek faiziyle birlikte tahsil edilecektir. Ancak emeklilik kesenekleri Emekli Sandığına gönderilmemiş ise Sandığa gönderilecek tutardan mahsup edilecektir. Sandığa gönderilecek kesenek bulunmadığı takdirde Emekli Sandığından bir yazı ile istenmek suretiyle getirtilerek nakden ya da takip eden aylarda gönderilecek keseneklerden mahsuben tahsil edilecektir.

B- AYLIKLARINI ALDIKTAN SONRA GÖREVİNDEN AYRILANLAR İLE İLGİLİ İŞLEMLER

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 164 üncü maddesi hükmü gereğince, aylıklar her ay başında peşin olarak ödenmektedir. Emekliye ayrılma veya ölüm halinde peşin ödenmiş bulunan bu aylıklar geri alınmamaktadır. Başka bir ifadeyle; emeklilik ve ölüm halleri hariç, görevden ayrılma hallerinde hakedilmeden peşin ödenmiş bu aylıktan çalışılmayan süreye ait kısmının, emeklilik keseneği Devlet katkısının tamamı ile birlikte geri alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 14 üncü maddesinin (a) fıkrasında "...Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanların eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınır." hükmüne yer verildiğinden, Devlet katkısının Emekli Sandığından geri alınması mümkün bulunmamaktadır. Bu durum, aynı Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki "Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanlar için ayrıldıkları ayın tamamı fiili hizmet müddeti sayılır." şeklindeki hükmü nedeniyle kişinin malvarlığında bir çoğalmaya neden olduğundan, emeklilik keseneği Devlet katkısının, 5434 sayılı Kanunun 87 nci maddesi hükmü gözönünde bulundurulmak suretiyle, diğer alacaklarla birlikte memurun kendisinden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, hakedilmeden, peşin olarak yapılan bu ödemelerden doğan fazla ödemeler, Borçlar Kanununun 61 inci maddesine göre sebepsiz zenginleşme teşkil etmekte olup, aynı Kanunun 66 ncı maddesinde belirtilen bir yıllık zaman aşımı süresi içinde tahsil edilmesi zorunludur.

Söz konusu fazla, yersiz veya haksız ödemelerden doğan emeklilik keseneklerinin tahsilinde uygulama birliğinin sağlanması bakımından, aşağıdaki şekilde işlem yapılması uygun görülmüştür.

1- Memuriyetle ilişkisi kesildiği halde 5434 sayılı Kanunun 87 nci maddesi hükümlerinden yararlanmaya hak kazanılmadığı durumlarda, memur yönünden haksız iktisaptan söz edilemeyeceğinden, emeklilik keseneğinin memurdan geri alınması mümkün değildir. Öte yandan Emekli Sandığının malvarlığında bir çoğalma mevcut olmakla birlikte, bu çoğalma 5434 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi hükmünden doğmuş olduğundan, Emekli Sandığından tahsili yoluna gidilmeyecektir.

2- a) Memurun, aylığının tamamını haketmeden aylıksız izine ayrıldığı (ayın 15'inden sonraki bir tarihte ayrılması) hallerde geri alınması gereken emeklilik keseneğinin tahsili (A) bölümünün (2) numaralı bendinde açıklandığı gibi, aylıksız izin onayının ilgiliye tebliğinden önce sağlanacaktır.

b) Ay başlarından sonra aylığını alıp görevinden çekilen memurdan geri alınması gereken emeklilik keseneği, memur 5434 sayılı Kanununun 87 nci maddesi hükümlerinden yararlanmak suretiyle birikmiş keseneklerini geri almaya hak kazanmışsa, haksız iktisabı nedeniyle memur adına ilgili hesaplara borç kaydedilerek Borçlar Kanununun 66 ncı maddesinde belirtilen bir yıllık zaman aşımı süresi içinde tahsil edilecektir. Bu süre içinde tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması halinde ise zaman aşımını kesici tedbirler alınacaktır.

3- Ay başından sonra görevinden ayrılanlardan geri alınması gereken aylık ve aylıkla birlikte ödenmiş diğer ödemelerin hesaplanmasında Kişilerden Alacakları Hesaplama Cetveli (Ek-1) düzenlenecek ve bir örneği borçluya tebliğ edilecektir.

Borç Bilgi Fişi aşağıdaki örnekte olduğu gibi doldurulacaktır.

ÖRNEK:

Bir memurun 15/4/2002 tarihi itibarıyla aylık ve aylıkla birlikte ödenen hakedişi ile Devletçe verilen katkıları, kanuni kesintileri ile özel kesintileri ve ele geçen net tutarı aşağıda gösterildiği gibidir. Kişi aylığını aldıktan sonra 25 Nisanda görevinden istifa etmiş ve ayrılmıştır. Buna göre kişiye fazla ödenen tutarın hesabı aşağıdaki şekilde yapılacaktır. (Emeklilik keseneğinin tahsilinde 5434/87 md.dikkate alınacaktır.)

VERİLER:

Aylık ve Ödemeler	(1000 TL)	Kanuni ve Özel kesintiler	(1000 TL)
- Aylık Tutar	: 32.260	Gelir vergisi	: 30.320
- Taban aylık	: 197.700	Damga vergisi	: 3.870
- Kıdem Aylık	: 15.150	Emeklilik Kes (D)	: 76.630
- Ek Gösterge	: 24.240	Emeklilik Kes (K)	: 57.470
- Yan Ödeme	: 21.650	İkraz taksidi	: 35.000
- Emekli Kes. (D)	: 76.630	Nafaka	: 75.000
- Aile Yardımı	: 3.030	İcra	: 40.000
- Lojman Tazminatı	: 200		
- Özel Hizmet Taz.	: 172.710		
- Ek Tazminat	: 181.340		
Toplam	: 724.910	Toplam	: 318.290

ÇÖZÜM:

Kişi 25 Nisanda ayrıldığına göre 15 Nisanda aldığı aylıktan 10 günlük kısmını hak etmiş geri kalan kısmı fazladan ödenmiştir. Buna göre; hakettiği 10 günlük kısma isabet eden hakediş tutarı aşağıdaki tabloda gösterildiği gibi olacaktır.

Hakettiği Aylık ve Ödemeler (1000 TL)	Kanuni ve Özel kesintiler (1000 TL)
-Aylık Tutar: (32.260 : 30 X 10) = 10.750	Gelir vergisi :((10.750+65.900+5.050+8.080
-Taban aylık: (197.700 : 30 X 10)= 65.900	+7.210)-(30.000 öz. ind.) X %15 = 10.040
-Kıdem Aylık: (15.150: 30 X 10) = 5.050	Damga vergisi : 1.290
-Ek Gösterge : (24.240: 30 X 10) = 8.080	Emeklilik Kes (D): 0
-Yan Ödeme: (21.650: 30 X 10) = 7.210	Emeklilik Kes (K): 0
-Emekli Kes. (D): 0	İkraz taksidi : 35.000
-Aile Yardımı : 3.030	Nafaka : 75.000
-Lojman Tazminatı:(200:30 X 10) = 60	İcra : 40.000
-Özel Hiz.Taz:(172.710: 30 X 10)= 57.570	
-Ek Tazminat :(181.340: 30 X 10)= 60.440	
Toplam : 218.090	Toplam : 161.330

Bu durumda ilgiliye fazla ödenen tutar aldığı ile alması gereken tutar arasındaki farktır. Bu fark aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

<u>Pesin ödenen Aylık ve Ödemeler</u>	<u>Hakettiği Aylık ve Ödemeler</u>	<u>Fark</u>
- Aylık Tutar : 32.260	- Aylık Tutar : 10.750	- Aylık Tutar : 21.510
- Taban aylık : 197.700	- Taban aylık : 65.900	- Taban aylık : 131.800
- Kıdem Aylığı: 15.150	- Kıdem Aylık : 5.050	- Kıdem Aylık : 10.100
- Ek Gösterge : 24.240	- Ek Gösterge : 8.080	- Ek Gösterge : 16.160
- Yan Ödeme : 21.650	- Yan Ödeme : 7.210	- Yan Ödeme : 14.440
- Aile Yardımı: 3.030	- Aile Yardımı : 3.030	-Aile Yardımı : -
- Lojman Tazminatı: 200	- Lojman Tazminatı : 60	- Lojman Tazminatı : 140
- Özel Hizmet Taz.: 172.710	- Özel Hizmet Taz. : 57.570	- Özel Hiz. Taz.: 115.140
- Ek Tazminat : 181.340	- Ek Tazminat : 60.440	- Ek Tazminat : 20.900
Toplam 648.280	Toplam 218.090	Toplam : 430.190
- Emekli Kes. (D): 76.630*	- Emekli Kes. (D) : 0	-Emekli Kes. (D):76.630*
Genel Toplam : 724.910	Genel Toplam : 218.090	Genel Toplam 506.820
<u>Vergi Kesintileri</u>	<u>Hakettiğinden Kesilmesi</u>	<u>Fark</u>
Gelir vergisi : 30.320	Gelir vergisi : 10.040	Gelir vergisi : 20.280
Damga vergisi : 3.870	Damga vergisi : 1.290	Damga vergisi : 2.580
Vergiler Toplamı : 34.190	Vergiler Toplamı : 11.330	Vergi farkı top.: 22.860
<u>Özel Kesintiler</u>	<u>Kesilen Özel kesintiler</u>	<u>Fark</u>
Emeklilik Kes (D) : 76.630	Emeklilik Kes (D) : 76.630	Emeklilik Kes (D) : 0
Emeklilik Kes (K) : 57.470	Emeklilik Kes (K) : 57.470	Emekl.Kes (K) : 0
İkraz taksidi : 35.000	İkraz taksidi : 35.000	İkraz taksidi : 0
Nafaka : 75.000	Nafaka : 75.000	Nafaka : 0
İcra : 40.000	İcra : 40.000	İcra : 0
Toplam : 84.100	Toplam : 284.100	Toplam farkı : 0

Yukarıdaki tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, memura 218.090 bin Lira hakediş tahakkuk ettirilmesi ve bundan kanuni kesintiler ile kişiye ait özel kesintiler düşüldükten sonra kalan tutarın ödenmesi gerekirken, peşin yapılan ödemeden dolayı (Devletçe verilen %20 emeklilik keseneği karşılığı dahil) 506.820 bin lira fazla hakediş

tahakkuk ettirilmiş, bu tutardan özel kesintiler ile kanuni kesintiler yapılarak ilgili yerlere (Emeklilik kesenekleri Emekli Sandığına, vergiler genel bütçe dışındaki saymanlıklarca vergi dairesine, özel kesintiler ilgili yerlere) ödenmiştir.

Bu durumda, aşağıdaki örnek Ek-1'in incelenmesinden de anlaşılacağı üzere memur adına;

Tahakkuk Birimi		Borç Nedeni	
Borçlunun Adı Soyadı		Not	
Sicil No.su		Adres ve Tlf	
Unvanı			

TABLO 1: AYLIK VE YAN ÖDEMELER (1000TL)

AYLIK UNSURLARI	TAHAKKUK ETTİRİLEN (A)	TAHAKKUK ETTİRİLMESİ GEREKEN (B)	FARK (C)
Aylık	32.260	10.750	21.510
Taban Aylığı	197.700	65.900	131.800
Kıdem Aylığı	15.150	5.050	10.100
Ek Gösterge	24.240	8.080	16.160
Yan Ödeme	21.650	7.210	14.440
Özel Hizmet Tazm.	172.710	57.570	115.140
Aile Yardımı	3.030	3.030	0
Denetim Tazminatı	-	-	-
Makam Tazminatı	-	-	-
Dil Tazminatı	-	-	-
Mali Sor. Tazminatı	-	-	-
Lojman Tazminatı	200	60	140
Ek Tazminat	181.340	60.440	120.900
TOPLAM	648.280	218.090	(1) 430.190

TABLO 2: KESİNTİ YAPILAN KATKI PAYLARI (1000TL)

AYLIK UNSURLARI	FİLEN ÖDENEN (A)	HAKEDİLEN (B)	FARK (C)
Emekli Keseneği Karşılığı (%20)	76.630	-	76.630
Emekli Kes. Karşılığı %25-%100			
TOPLAM	76.630	-	(2) 76.630